

Brüssel, 13.4.2016
COM(2016) 200 final

2016/0108 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist käsitleva lepingu muutmisprotokolli allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Selleks et tagada ettevõtjatele võrdsed tingimused, kirjutas EL nõukogu direktiivi 2003/48/EÜ (hoiuste direktiiv) vastuvõtmise järel alla Šveitsi, Andorra, Liechtensteini, Monaco ja San Marinoga sõlmitud lepingutele, millega on ette nähtud kõnealuse direktiiviga võrdväärsed meetmed. Liikmesriigid kirjutasid alla ka lepingutele Ühendkuningriigi ja Madalmaade sõltlasterritooriumidega.

Hiljuti on ka rahvusvahelisel tasandil tunnustatud automaatse teabevahetuse olulisust piiriüleste maksupettustega võitlemisel ja maksudest kõrvalehoidumise vähendamisel, kuna sellega tagatakse maksude täielik läbipaistvus ja maksuametite üleilmne koostöö. G20 tegi Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonile (OECD) ülesandeks töötada välja automaatse finantskontode alase teabevahetuse ühine ülemaailmne standard (edaspidi „ülemaailmne standard”). OECD nõukogu avaldas ülemaailmse standardi 2014. aasta juulis.

Hoiuste direktiivi ajakohastamise ettepaneku vastuvõtmise järel võttis komisjon 17. juunil 2011 vastu soovitusel volituste kohta alustada läbirääkimisi Šveitsi, Liechtensteini, Andorra, Monaco ja San Marinoga, et uuendada ELi ja nende riikide vahelisi lepinguid kooskõlas rahvusvaheliste arengusuundadega ning tagada, et nimetatud riigid jätkaksid ELis kehtivate meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist. 14. mail 2013 jõudis nõukogu kokkuleppele läbirääkimisvolitustes, mille kohaselt peaksid läbirääkimised toimuma vastavalt hiljutistele üleilmsetele arengusuundadele, millest lähtuvalt edendatakse automaatset teabevahetust rahvusvahelise standardi alusel.

Oma 6. detsembri 2012. aasta teatises, mis sisaldas maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamise tegevuskava, rõhutas komisjon vajadust edendada jõuliselt automaatset teabevahetust kui tulevast Euroopa ja rahvusvahelist standardit maksustamise läbipaistvuse ja maksualase teabe vahetamise alal.

9. detsembril 2014 võttis nõukogu komisjoni 2013. aasta juunis esitatud ettepaneku alusel vastu direktiivi 2014/107/EL, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL ja millega laiendatakse automaatset teabevahetust kõikidele finantsandmetele kooskõlas ülemaailmse standardiga. Selle muudatusega tagatakse sidus, järjepidev ja igakülgne üleliiduline lähenemisviis finantskontosid käsitleva teabe automaatsele vahetusele siseturul.

Direktiivi 2014/107/EL reguleerimisala on põhimõtteliselt laiem kui direktiivi 2003/48/EÜ oma ja direktiiviga nähakse ette, et reguleerimisala kattumise korral on ülimuslik direktiiv 2014/107/EL. Lähtudes komisjon 18. märtsi 2015. aasta ettepanekust, võttis nõukogu 10. novembril 2015 vastu direktiivi (EL) 2015/2060, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/48/EÜ.

Kulude ja halduskoormuse vähendamiseks nii maksuhaldurite kui ka ettevõtjate jaoks on ka oluline tagada, et Monacoga sõlmitud hoiuseid käsitlev olemasolev leping oleks kooskõlas arengutega ELis ja rahvusvahelisel tasandil. See suurendab maksustamise läbipaistvust Euroopas ja on OECD väljatöötatud automaatset teabevahetust käsitleva ülemaailmse standardi rakendamise õiguslik alus Monaco ja ELi vahelistes suhetes.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Kõnealuse ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 115 koostoimes artikli 218 lõikega 5 ja lõike 8 teise lõiguga. Materiaalõiguslik alus rajaneb ELi toimimise lepingu artiklil 115.

Käesolevale nõukogu otsuse ettepanekule lisatud muutmisprotokolli artikli 1 lõikega 1 muudetakse olemasoleva lepingu pealkirja, et kajastada paremini lepingu sisu, nagu seda muudetakse kõnealuse muutmisprotokolliga.

Muutmisprotokolli artikli 1 lõikega 2 asendatakse olemasolevad artiklid ja lisad uute sätetega, mis koosnevad 10 artiklist, I lisast, mis kajastab ülemaailmse standardiga hõlmatud OECD ühist aruandlusstandardit, II lisast, mis kajastab OECD olulisi märkusi ülemaailmse standardi kohta, III lisast, milles on välja toodud täiendavad andmekaitsemeetmed, mis tuleb lepingu alusel andmete kogumise ja andmevahetuse korral kehtestada, ning IV lisast, milles on loetletud Monaco ja kõikide liikmesriikide pädevad asutused. Uued artiklid kajastavad ülemaailmse standardi rakendamiseks pädevate asutustega sõlmitud OECD näidislepingu artikleid koos väikeste kohandustega, mis kajastavad ELi lepingu konkreetset õiguslikku konteksti. Artiklis 5 on esitatud taotluse alusel toimuvat teabevahetust käsitlevad sätted, mis vastavad OECD maksustamisalase näidislepingu uusimale tekstile. Artiklis 6 on esitatud üksikasjalikud andmekaitset käsitlevad sätted, milles võetakse arvesse ka seda, et võrreldes ELi nõuetega, ei ole Monacos kehtiva andmekaitse taseme kohta tehtud piisava kaitse otsust. Artikliga 7 on ette nähtud täiendav konsulteerimisetaap enne, kui mis tahes liikmesriik või Monaco otsustab lepingu kohaldamise peatada. Artiklis 8 on esitatud lepingu muutmissätted, sh kiire mehhanism, mis võimaldab ühel lepinguosalisel kohaldada ajutiselt ülemaailmse standardi muudatusi, tingimusel et teine lepinguosaline on sellega nõus. Artiklis 10 on määratletud territoriaalne kohaldamisala.

I lisa kajastab nii OECD ühist aruandlusstandardit kui ka halduskoostöö direktiivi I lisa. II lisaga rakendatakse ühise aruandlusstandardi märkuste peamisi osi ja see vastab halduskoostöö direktiivi II lisale. I ja II lisa väike erinevus halduskoostöö direktiiviga võrreldes tuleneb teksti kooskõlla viimisest OECD ühise aruandlusstandardi tekstiga, mida taotlesid Monaco läbirääkijad; nagu Šveits ja Andorra, on ka Monaco võtnud rahvusvahelisel tasandil kohustuse alustada ühise aruandlusstandardi kohaldamist aasta hiljem kui pea kõik liikmesriigid (direktiivi kohaselt on ainult Austriale lubatud sarnane viiteaeg, mis on sätestatud direktiivi I lisa X jaos). Lisaks kohaldamiskuupäevadele on erinevused järgmised:

1. I jao punktis E on sünnikoha teatamine viidud kooskõlla ühise aruandlusstandardiga.
2. Mõned OECD ühise aruandlusstandardi märkuste ja halduskoostöö direktiiviga ette nähtud asjakohased valikud on jäetud liikmesriikide endi ja Monaco otsustada ning lepingus neid vahetult ei käsitleta. Selle asemel on sätestatud liikmesriikide ja Monaco kohustus üksteist ja komisjoni mis tahes valiku kasutamisest teavitada.
3. VIII jao punkti B alapunktides 3 ja 4 esitatud mõisted „rahvusvaheline organisatsioon” ja „keskpank” on ühise aruandlusstandardi märkustega kooskõlla viidud, et neid saaks kohaldada ka VIII jao punkti D alapunkti 9 alapunktis c esitatud passiivsete finantssektoriväliste ettevõtete suhtes kohaldatava läbivaatamise meetodi erandi puhul.

4. II lisas on mõiste „finantsasutuse residentsus” ühise aruandlusstandardi märkustega kooskõlla viidud, et hõlmata juhud, mil tuleb kindlaks teha teise finantsasutuse residentsus, nt passiivsete finantssektoriväliste ettevõtete suhtes kohaldatava läbivaatamise meetodi puhul.

III lisa kehtestati selleks, et täiendada artikli 6 sätteid lisaandmekaitsemeetmetega, kuna võrreldes ELi nõuetega, ei ole Monacos kehtiva andmekaitse taseme kohta tehtud piisava kaitse otsust.

Muutmisprotokolli artikkel 2 sisaldab jõustumist ja kohaldamist käsitlevaid sätteid. Lepinguosaliselised on kokku leppinud, et Monaco täidab oma rahvusvahelisi kohustusi, mis puudutavad ülemaailmse standardi kohast automaatse teabevahetuse ajastust, kuna need kohustused edastati ülemaailmsele foorumile ja esimene teabevahetus 2017. aastal kogutud teabe kohta leiab aset 2018. aastal. Võttes arvesse, et muutmisprotokolli artikli 2 lõigetega 1 ja 2 ette nähtud ametliku jõustumise menetluse õigeaegset läbiviimist, mis on nende kohustuste täitmiseks vajalik, on keeruline tagada, leppisid pooled artikli 2 lõikes 3 kokku muutmisprotokolli ajutises kohaldamises alates 1. jaanuarist 2017, tingimusel et iga lepinguosaline teatab niisuguseks ajutiseks kohaldamiseks, mis ELi tasandil on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 5, vajaliku siseriikliku menetluse läbiviimisest. Muutmisprotokolli artikli 2 järgmises lõikes käsitletakse olemasoleva lepingu kohaldamiselt muudetud lepingu kohaldamisele üleminekut käsitlevaid küsimusi, mis on seotud teabetaotlustega, kinnipeetava maksu tegeliku tulusaaja maksukrediidiga, kinnipeetava maksu lõppmaksuga, mida Monaco teeb liikmesriikidele, ning andmete vabatahtliku avaldamise raames toimuva lõpliku teabevahetusega.

Artikkel 3 sisaldab protokolliga taotluse alusel toimuva teabevahetusega seotud täiendavate tagatiste kohta. Tekstis on täpsustatud, et grupitaotluste alusel toimuvat teabevahetust ei takistata. Täiendavaid tagatisi käsitlev protokoll on kooskõlas ülemaailmse foorumi põhimõtetega, mis hõlmavad taotluse alusel toimuva teabevahetuse eeskirjade vastavuse kontrollimist.

Artiklis 4 on loetletud keeled, milles muutmisprotokoll alla kirjutatakse.

Läbivaadatud lepingule on lisatud lepinguosaliste neli ühisdeklaratsiooni.

Esimeses ühisdeklaratsioonis kinnitatakse direktiivi 2014/107/EL (millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL), liidu ja Monaco vahelise muudetud lepingu ning nelja muudetud ja juba liidu poolt Šveitsiga, Liechtensteiniga, San Marinoga ja Andorraga alla kirjutatud lepingu sätete vastavust ülemaailmsele standardile.

Teises ja kolmandas ühisdeklaratsioonis käsitletakse vastavalt ülemaailmse standardi märkusi ning OECD tulu ja kapitali maksustamise näidislepingu artiklit 26.

Neljandas deklaratsioonis käsitletakse muutmisprotokolli artikli 2 lõikes 3 sätestatud ajutise kohaldamise praktilisi küsimusi.

Ettepanek piirdub sellega, mis on oodatud eesmärkide saavutamiseks vajalik või asjakohane.

3. JÄRELHINDAMISTE TULEMUSED, KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA JA MÕJUHINNANGUD

Muutmisprotokolliga rakendatakse ülemaailmne standard ELi liikmesriikide ja Monaco vahel. OECD ülemaailmse standardi väljatöötamisel konsulteeriti korduvalt mitmesuguste sidusrühmadega.

ELi liikmesriikidega on samuti konsulteeritud ja neid on informeeritud komisjoni ja Monaco vahel peetud läbirääkimiste käigus. Komisjon esitas Euroopa Ülemkogu 2014. aasta märtsi ja detsembri kohtumisel aruande Monacoga peetavate läbirääkimiste kulgemise kohta.

Monacoga peetud läbirääkimiste käigus konsulteeriti Euroopa andmekaitseinspektoriga, kes andis tarvilikku nõu eeskätt lepingu III lisa artikli 6 (muutmisprotokolliga muudetud) sisu üksikasjade kohta. Neid nõuandeid võeti arvesse liidu ja Monaco vahelise muudetud lepingu asjakohaste osade sõnastamisel.

Komisjon konsulteeris ka finantskontode alast automaatset teabevahetust käsitleva uue eksperdirühmaga, kelle nõuannete eesmärk on tagada, et otsese maksustamise alast teabevahetust käsitlevad ELi õigusaktid on kooskõlas OECD ülemaailmse standardiga ja vastavad sellele täielikult. Eksperdirühma kuuluvad finantssektori ning maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu võitlevate organisatsioonide esindajad.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5. MUUD KÜSIMUSED

Puuduvad

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist käsitleva lepingu muutmisprotokolli allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 115 koostoimes artikli 218 lõikega 5 ja artikli 218 lõike 8 teise lõiguga,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 14. mail 2013 volitas nõukogu komisjoni alustama Monaco Vürstiriigiga läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist käsitleva lepingu¹ (edaspidi „leping“) muutmiseks, et viia kõnealune leping kooskõlla hiljutiste üleilmsete arengusuundadega, millest lähtuvalt automaatset teabevahetust edendatakse rahvusvahelise standardi alusel.
- (2) Läbirääkimiste käigus koostatud lepingu muutmisprotokolli (edaspidi „muutmisprotokoll“) tekst kajastab nõuetekohaselt nõukogu antud läbirääkimisjuhiseid, kuna sellega viiakse leping kooskõlla automaatse teabevahetuse alaste rahvusvahelise tasandi uusimate arengusuundadega, nimelt Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonis (OECD) välja töötatud finantskontode maksualase teabe automaatse vahetuse ülemaailmse standardiga. Euroopa Liit, selle liikmesriigid ning Monaco Vürstiriik on aktiivselt osalenud OECD ülemaailmse foorumi töös kõnealuse standardi väljaarendamise ja rakendamise toetamiseks. Lepingu tekst, nagu seda on muudetud kõnealuse muutmisprotokolliga, on ülemaailmse standardi rakendamise õiguslik alus liidu ja Monaco Vürstiriigi vahelistes suhetes.
- (3) Muutmisprotokoll tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita.
- (4) Arvestades Monaco Vürstiriigi poolt OECD ülemaailmsel foorumil esitatud seisukohti, tuleks muutmisprotokolli kohaldada ajutiselt alates 1. jaanuarist 2017 kuni selle sõlmimiseks vajalike menetluste lõpuleviimiseni ja jõustumiseni,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga antakse liidu nimel luba kirjutada alla Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete

¹ ELT L 19, 21.1.2005, lk 55.

kohaldamist käsitleva lepingu muutmisprotokollile, tingimusel et kõnealune muutmisprotokoll sõlmitakse².

Muutmisprotokolli tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat annab muutmisprotokolli allkirjastamise täielikud volitused isiku(te)le, kelle on määranud muutmisprotokolli üle läbirääkimisi pidav lepinguosaline, tingimusel, et protokoll sõlmitakse.

Artikkel 3

1. Muutmisprotokolli kohaldatakse ajutiselt alates 1. jaanuarist 2017 vastastikkuse kohaldamise põhimõttel kuni selle sõlmimiseks vajalike menetluste lõpuleviimiseni ja jõustumiseni.
2. Nõukogu eesistuja annab liidu nimel Monaco Vürstiriigile teada oma kavatsusest kohaldada muutmisprotokolli vastastikkuse põhimõttel ajutiselt alates 1. jaanuarist 2017.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

²